

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség.

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felöltes szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közvetlődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlémények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos pettisor egyszeri hirdetésnél 20 fillér. többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyiltér sora 50 fillér.

Meg van a polgári iskola.

Az a több esztendő s kitaró és szívós küzdelem, melyet a város közönsége élén legjobbjaink a polgári iskola létesítése iránt folytattak, a kedden délután tartott képviselő-testületi közgyűlés impozans határozatával elérkezett az első nyugvo pontra. Muraszombat városatyái ugyanis egy évre szóló minden dologi és személyi kiadásait viselik.

Nem kételkedtünk egy percig sem abban, hogy a város képviselőtestülete ezt az aránylag csekély áldozatot megfogja hozni, s örömmel regisztráljuk, hogy reménységünk várakozáson felül teljesült. Muraszombat képviselőtestülete imponáló egyöntetűséggel tette magáévá ezt a fontos ügyet.

Az előzményeit e fontos határozatnak körülbelül mindenki ismeri. Évtizedekre nyúlik vissza az iskola mozgalom, mégis határozottabb irányt mintegy másfél év óta vett. Ez idő alatt lelkesen, odaadón dolgozott egy kis csapat az iskola érdekében. Ives felterjesztések, kérvények mentek fel a miniszteriumba, küldöttségek jártak keltek,

az egyesek saját befolyásaikat és ismeret-ségüket felhasználva segítettek a jó ügynek, miközben tudomást vett a mozgalomról az ország sajtója is, úgy hogy elmondhatjuk, hogy a muraszombati polgári iskola ügye, ma országosan ismert ügye a magyar kultúrának, s abban az egészséges megvilágításban van beállítva, hogy nemzeti szempontból okvetlenül szükséges annak fellállítása, s elsőrendű állami feladat annak fenntartása.

A nagy, kitaró és nem csüggedő munkának végre eredménye lett. Ez az eredmény egyelőre az, hogy költségvetésileg biztosított fedezet híjján, egy évig mi magunk álljuk az iskola költségeit, vagyis megcsináljuk azt a magunk erejéből, s jövő évre 1914. szeptember 1-től átveszi az állam az iskola terheit.

A miniszteri leirat ugyan nem mondja kifejezetten ezt meg, de kellő alkotmányos érzékkel ezt nem is teheti. A költségvetést az országgyűlés szavazza meg. Maga az a tény, hogy a miniszter beállítja a tételt a költségvetésbe, még nem jelenti azt, hogy az országgyűlés el is fogadja. Ez azonban ne keltsen aggodalmat senkiben. Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter, valamint az

összes illetékes tényezők ismételtelen, és a leghatározottabban és félre nem magyarázható módon kijelentették és megígérték, hogy a jövő évi költségvetésbe fel veszik a muraszombati iskola költségeit. És bármennyire igaz is, hogy a felvétel még nem jelenti egyuttal a megszavazást is, mégis nyugodtak lehetünk mert ilyen tétel-kező törlésére még nem volt példa. A tényleges felállításal pedig nagy fegyver került a kezünkbe.

A képviselőtestület határozata ugyanis akké szól, hogy az iskola költségeit csak egy évig viseljük. E szigorú határidőben benn foglaltik az a kikötés is — és ez nyomatékosan kifejezésre is jutott a közgyűlésen — hogy többet egy fillért sem áldozunk az iskolára a már régebben megszavazott hozzájáruláson kívül, s készek vagyunk inkább becsukni azt, de további alkaldozásokba nem bocsájtkozunk. És ha az illetékes tényezők nem tartanak meg a szavukat, akkor mi nem fogjuk megakadályozni azt, hogy Muraszombaton, ezen a nemzetiégi vidéken, ahol a magyar kormány emínsen kötelessége az iskola létesítés — meg ne történjék a jelenkor legnagyobb kulturbotránya.

TÁRCZA.

Arany balladáinak lélektani alapja és eszmevilága.

(A muraszombati érseki főgimnáziumban pályadíjat nyert mű.)

Írta: **Saányr Andor.**

(Folytatás.)

A nyomorult halál ilyen ijesztő lélektani alapon nyugszik a Tengeri-hántás-ban is. Megdöbentő a látvány, amint a bünséletű, nöcsábító pásztor: Tuba Ferkó sápadt arccal kapaszkodik az éjféli holdfényben a toronytetőre, míg egyszerre holdkörös, kísérteties nyugalmából fölriádvá: halálra zuhan . . .

Mily nagy bünye vezethető ez a halálos bukás vissza?! Mily ellenállhatatlan büvös erő lehet az, mi ezt a megtévedt lelket az ég és föld közé üzi-hajítja, hol az életet a haláltól egy félrepelés, egy csuszamlás választja el csupán?! . . .

A legnagyobb bün, amit az egyszerű nép gyermeke: a pásztorfiu elkövethet, aki elcsábított kedvesét aljas, érzékes vágyainak dobja martalékkul, aztán rutul megcsalja s a mindenkitől megve-tett beteg nőt meg nem érdemlett korai sírjába dönti.

Ime a Dalos Eszti tragikus sorsa, mint annak a hajmeresztő bukásnak lélektani, erkölcsi alapja!

. . . Szívbearakoló a felébredt lelkiismeret benső hangja, mely még egy tetszhalottat, egy halájjárót is fel képes rázni dermedt, halálos ál-mából! . . .

A bünbefogant életnek gyászos vége tárul élénk e másik kísérteties képből is . . .

A »Hidavatás« nem is a mult felhőmályából van véve, hanem igen is világos napjainkból; nem is keres fel elvétve előforduló népdramai jelenetet, hanem az ország szívében, az érdeklődés közepontjában játszódik le.

Az ünnepelesen felavatott, fellebogozott Margitihd fölött csillagos, hideg éjben, fölodott élelet, bódult aggyal és kifosztott zsebekkel egy halálrészant ifju bámul az örvénylő hullámokba,

honnan az ünnepeyre összegyűlt vízbefultak lenge árnyait véli szép sorban táncolva kiemelkedni. Bünsös, öngyilkos ifjak, vízbefult ledér hajadonok és életunt öz férfiak lenge, testetlen árnyait, kik élettörténetüket suttogják el, vonják, ragadják az önfeléd, lízas ifjut és ifjádalom:

»Nincs ellenállás e viharok —
Sztörtöme e varázsgyűrűt
Nincsen hatalma földi karnak . . .

Napjainkban is szinte járványyszerű az öngyilkosság e neme, melynek lelki küzdelme, lélek-rajza e balladában oly szépen ki van fejtve, föl van tárva!

Napjainkban is hányszor fordul elő különféle fázisban, különféle életkörülmények között »Az ünneppontok« esete, csak nem gondolnak a vallásos, lélektani alapeszmére, mit Arany e jólsikerült balladájában fejt ki azzal, hogy: akik tivornyával megszegik a szent ünnepet, bösz nekivadással, ördögös dudszóttól csábítva agyontáncolják magukat.

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyuladások után a jóízű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az ősszes ártalmas következményektől. SIROLIN, "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.
Sziveshejek a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Mi összetett kezekkel fogjuk akkor nézni, hogy unjuk szűnik meg egy keservesen létrehozott iskola ott, ahol annak fenmaradása elsősorban nemzeti érdek. De reméljük, hogy erre nem kerül a sor. Nem hihetjük, hogy annyi kiváló ösrendű ember, miniszterek, államtitkárok csak úgy játszának szavaikkal, s nem hihetjük, hogy kiváló főurak nagy súlyú és jelentőségű politikuskok tényleges és volt államférfiak ismételt intervenciója ezt a kevés eredményt se létesíthetné.

Ezzel az ígérrettel, s ezzel a fegyverrel kezünkben bátran szavazhattuk meg az iskola egy évi költségét, hogy ezzel a felállítás lehetőségét tényleg biztosítsuk. Most immár Múraszombatot nem érheti szemrehányás, a község megtette a kötelezettségét, vállalta az egy évi rizikót már csak azért is, mert a meglévőnek átvétele nagyobb, valószínűség, mint egy újnak létesítése.

Az a nagy közönség pedig, mely e járásban már régóta várja az iskolát mely hálaival, s őszinte elismeréssel van Múraszombat képviselőtestülete iránt. Igazi kultúr érzékről adtak tanúságot a városatyái, az Ur Isten éltesse őket hazafias elhatározásukért!

A múraszombati polgári iskola mozgalomnak eddig elért eredménye az a leirat, a melyet a miniszter a tanfelügyelő utján intézett a városhoz, s amely szerint a miniszter tudomásul veszi, hogy a község egyenlőre saját erejéből akar iskolát létesíteni. Ennek a miniszteri leiratnak az az értelme, hogy Múraszombat megcsinálhatja már az 1913.14. tanévre az iskolát, ha akarja, de az állami hozzájárulás csak a jövő tanévtől fogva lesz biztosítható.

Az iskola mozgalom vezetői, mivel feltétlenül biztató ígéretek kaptak arra nézve, hogy az állam tényleg átveszi egy év múlva az iskolát, bátran merték ajánlani a községnek, hogy ezt az egy tanévet fizesse, s nyissa meg az iskolát a saját százkálrá.

A miniszteri leirat következtében sürgősen össze kellett hívni a képviselőtestületet, hogy még kellő időben meghozható legyen a határozat. Kedd délután 5 órakor volt a nevezetes közgyűlés a jegyző lakban, amelyen szokatlanul nagy számban jelentek meg a városi képviselők, tanúságot tevén arról, hogy igenis érdeklődnek az iskola ügye iránt. Valamivel 5 óra után nyitotta meg Lainsczk József községbíró a gyűlést, s mintán a jegyzőkönyv hiteltésére dr. Czifrák János és dr. Pintér Miklós képviselőket kérte fel, felhiva

Horváth Lászlót, hogy terjessze elő határozati javaslatát.

A körjegyző szépen megokolt javaslatot terjesztett elő arra nézve, hogy Múraszombat község 1913. év szeptember hó 1-én nyissa meg az iskolát, annak költségét fedezze, vállassza meg az iskolaszéket s ezt bizza meg a további teendők végzésével, állapítsa meg a költségere a fedezetet, s végül, hogy ezen határozatok a felelősekre való tekintet nélkül mondja ki végrehajthatónak.

Pósfay Pongrácz főszojabíró, mint az iskolai előkészítő bizottság elnöke kért szót, és hatós beszündhöz kérte a képviselőtestületet, hogy a javaslatot elfogadják. A képviselőtestület tagjai közül Horváth István, dr. Geiger Vilmos, dr. Skrílec Mihály és dr. Czifrák János szölktek a javaslat mellett, míg Hartner Géza országgy. képviselő a javaslat ellen beszélt azon aggyálynak adva kifejezést, hogy a kormány a jövő évben sem fogja átvenni az iskolát, s akkor a község hibába adta ki az első év költségét. A vita mindazonáltal nem sokáig tartott. A községbíró névszerint szavazást rendelt, amelynek eredménye az volt, hogy a jelenlevők közül 16 képviselő igennel, egy nemmel szavazott, egy pedig tartózkodott a szavazástól. Igennel szavaztak: Horváth László, dr. Skrílec Mihály Cipóti Mihály, Luthár János, Bácz János, Osterer Károly, Dobrai János, Arvai Henrik, dr. Pintér Miklós, dr. Geiger Vilmos, dr. Czifrák János, Pétervári Ferenc, Olajos Sándor, Skerlák László, Kovács István és Lainsczk József. Nemmel szavazott: Hartner Géza, a szavazástól tartózkodott: id. Horváth Pál.

Ezen szavazás eredménye képest Lainsczk József községbíró kimondotta, hogy a képviselőtestület 16 szóval 1 ellenében elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, amely szerint

1. a polgári fiú iskolát a község felállítja, s az 1913.14-ik tanévre már megnyitja,

2. hogy ezen tanévre az iskola összes dolgai és személyi kiadását viseli

3. a költségek viselésére a 10,000 kor. közbiztosítási alapot felhasználja elszámolás és visszafizetés kötelezettsége mellett, s a közbiztosítási építést ennek folytán 1 évre elhalasztja,

4. az iskolaszéket megalakítja, annak tagjaivá, Szelecz János és Kovács István lelkészeken kívül akik annak hivatalból tagjai, megválasztja Pósfay Pongrácz, dr. Geiger Vilmos, dr. Czifrák János, Osterer Károly, dr. Pintér Miklós, dr. Skrílec Mihály és dr. Sömen Lajos múraszombati lakosokat, s megbizva ezen iskolaszéket, hogy megalakulván az összes leendőket elvégezze, kimondván hogy az iskolaszék ténykedéséért a község felelős,

5. az iskolát saját erejéből csak az 1913.14. tanévben tartja fenn, s amennyiben az állam át nem venné, megszünteti, és végre hogy

6. mirdezen határozatok csak birtokon kívül felelőzhetők, vagyis hogy azok végrehajtását valamely akadékoskodó felelőbbes meg nem akaszthatja.

A közgyűlés tagjai a határozat kihirdetését élénk eljenzssel fogadták, s valamennyien örövendve constátálták, hogy Múraszombat jövője érdekében jó és hasznos munkát végeztek.

Az új iskolaszék másnap szerdán d. u. 5 órakor alakult meg. Előnöke Pósfay Pongráczot, jegyzővé dr. Pintér Miklóst, gondnokká dr. Sömen Lajost választották meg. A megalakulás után a jelenlevők lettek az előirt hivatalos esküt. Megállapították, hogy az iskolához egyenlőre két tanárt szerződtettek. Ezeknek fizetését lakbérrel együtt 2200 illetve 2400 koronában állapította meg az iskolaszék. Nyomban kiírták a pályázatot amelynek határideje augusztus hó 13-a. A tanárok választását 14-én ejti meg az iskolaszék, s egyben megkeresi a varmegye közigazgatási bizottságát, hogy a választó gyűlésre elnököt delegáljon.

Az iskola elhelyezése dolgában még nem jutott megállapodásra az iskolaszék de megbizta az elnökséget, hogy megfelelő helyiség biztosítása iránt az intézkedéseket tegyete.

Elhatározta továbbá az iskolaszék, hogy a tandíj évi 10 kor., a beiratási díj 2 kor. lesz. Szegénysorsu tanulók tandíjmentességben részesülnek, a beiratási díjjal azonban ezeknek is meg kell fizetni. A beiratások augusztus 1-től kezdődőleg minden vasárnap d. e. a hivatalos órák alatt eszközöltetnek a szolgabírósnágnál, augusztus 25-étől kezdve pedig naponként ugyanott. A felvétélhez szükséges az elemi iskola IV. vagy V. illetve VI. osztályáról szóló bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat és oltási bizonyítvány.

A járás közönsége falragaszok utján értesítendő az iskola megnyitásáról, azokivül a lelkész urak is felkérhetnek, hogy a szószékéről hirdessék ki az iskola létesítés örövendetes tényét.

Küzdelem a mindennapi kenyérért.

Az egész világon általános a panasz a nagy drágaság miatt. Bárhová tekinthetünk, mindentől eléggétlen a nép a mai élethez szokkossal; a mindennapi kenyérért való küzdelem mind hevesebbé válik és a kiltás jobb jövőre napról-napra csök-

Mily dőre az élvezetekbe merült ember, hány-szor teszi különösen napiainkban ekként kockára egészségét, merítikán életét is, hány-szor hívja ki maga ellen a sorsot, az Isten büntető kezét!...

Arany az alattomos párbaj tragikumát is megoldja lélektan, biztos következetességgel az «Ejféli párbaj»-ban. Bunde lovag, ki ellenfele megölése után lakodalomát tartja kedvesével, nem tud szabadulni vizólatól: az ejfélenként megjelenő és őt párbajra szólító Robogány szemléletű; öröngeni kezű s megtöbolyodottan ordítva kiűz a légi semmivel, vagy amint azt ő az ő megbombolt agyával gondolja, sőt rögeszméjévé teszi: szolgát által orozva meggyilkolt ellenfelével, Robogánnyal, míg végre véres küzdelem után le tudják láncolni.

A vérből fogant nász soha nincs Istén átká nélkül!

Edward királynak zsarnokibb, erősebb a szíve, mégis megtöri hatalmát az erkölcsi erő, a lelki nagyság! Meg akarta hallani «A walesi bárók» dalát, dicsőítő eneket: és örökké fogja hallani átököző, siri énekeit; meggyújtatta alutak a mátyákrat: és azok örökké fogják égetni zsarnoki lelkét!

A lelkiismeret szavát nem lehet elfojtani, furdalása elől nincs menekvés, miatta nincs többé nyugalom!

A hitszegő «V. László» királyt is csupán a jótékony, halálthozó méregpohár szabadítja meg

győtrő hallucinációitól, melyek izzóvá tettek fején a koronát, égetővé a véres hibort, álmallanná, reméssé az éjet: pokollá a földi létet...

Csak a mély erkölcsi, lélektani alap: a lelkiismeretfurdalás minden erőt megbénít, minden boldogságot szétzúzó hatalmas tudja mindennek magyarázatát, indoklását adni!...

És e balladasorozat legvégén a hősiesség és a hűség remek balladájában a «Szondi két apródja»-ban felharsan az apródk lantján a világot beharagso, a földi létet elviselhetővé tevő szózat, — a reszkető hurokon megzendülő a sebeke balzsamot csepegtető, lelkeket biztató dal és a magasztos, ihletett dalban föltámad az erkölcsi erő, a lelki nagyság hathatatlan kultusza: akik az igazért harcolnak, sohasé harcolnak hibába, mindig győzni, mindig diadalmaskodni fognak!...

Fel van tárva mindezzel Arany legszebb balladájában az emberi szív sok erőnye, de még több hibája; meg van fejtve a felsorolt balladákban is az élet egyik nagy problémája, hogy: az ember minden tette, minden gondolata, az emberke összessége: a társadalom, a haza, a földi élet minden fázisa mind-mind erkölcsi alapelveken nyugszik, melyeket, ha alás a büni, ha megingat a szenvedélyek viharzó, romboló szele és ledönt az erékiség; akkor nincs többé jellem, nincs családi szentély, emberi társadalom, egyéni és honszabadság, nincs többé létjogosultság, vagy legalább

is földi boldogság, csak létört szívek, hervadt lelkék és bilincsbe vert gondolatok!...

Mardosó, örjítő lelkiismeretfurdalás és önvád, vizók és hallucinációk rettetgőt, izgató remképei, a társadalomban erkölcsi romlottság és érdekhajszá, a hazában rabzoltság és örökös pártvillogás és amit az ember csak beláthat és porszemnyi sárteken: mindentűn füstfölgő romok, öszsérték! lelkék, szétfoszott remények, hio ábrándékság!...

Ha nincs erkölcs, ha nincsenek kítűzőt lélektan alapelvek, akkor nem is lehet erényes élet, következképp nem is lehet öröm, boldogság!

Erről tesznek tanubizonyoságot Arany drámái erővel zengő balladá, lélektani alapjukon ez a nagy, megdöndöztető eszme épül fel: a balladák lélektanilag megokolt tragikumából, sötét, rüdek, misztikus világból ennek a vezérgondolatnak a faklyafénye dereng-lobog elő, nappalain bevilágítja mindent, ami elrejtett, titkos és homályos, ami látszólag az első tekintetre érthetetlen.

A balladákat ez vonul végig látvönalóként: a nagy gondolat, mit már Arany halhatatlan költőölője is oly fenséges-szépen elzengett remek öddájában:

«... minden ország támasza, talpköve

A tiszta erkölcs, mely ha megvész:

Róma ledől s rabigába görbed.»

(Vége).

Közép Európa vasuti menetrendje

kapható: Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Múraszombat.

ken. Ezen nem segít semmiféle tiltakozás, semmiféle tiltás, mert a nagy tőkepenészek érdekei folyton összekötésbe kerülnek az ugynevezett kisemberek érdekeivel s ezekből a mérközésekből mindig a hatalom, a tőke kerül ki győztesként. Hátha emlegetik a mostoha viszonyok magyarázatul az agrár- és iparipolitikai jelzsvait, az egyre fokozódó drágaság oka mélyebben fekszik. Előbb is versenyes volt a gazdaság az iparral, de a verseny egészséges volt, az egyik szakma mégis csak segédkezett a másiknak és minthogy egyik a másikra van utalva, iparkodtak egymást kiegészíteni és mostoha viszonyok közöt egymást kiegészíteni.

Most azonban eles ellentétbe kerültek egymással; ma ellenségeknek állanak szemben a mindennapi élet e fontos tényezői és egyik a másikat teszi felelőssé az általános és indokolatlan drágaságról. Nemcsak valamennyi iparcikk ára szokott fel, az élelmiszerek is olyannyira megragultak, hogy még a legnagyobb nélkülözés és önmegtartózkodás árán is alig tudjuk magunkat tartani. Mindkét termelő tehát, aki egyuttal fogyasztó is, a maga kárán torzalkodjon egymással és nemcsak magának, hanem a fogyasztó közösségnek is megnehezítse, gyakran lehetetlenné tegye az életet? Miért? Nem egyaránt fontos, egyaránt értékes a munkájuk? Nem szoros összefüggésben állnak-e életükéjük? Miért ártanak tehát egymásnak; hogy mindketten elvérézzenek? Nos, ha ki van zárva, hogy a termelő gazda, a termelő iparos az árfelesávarásból hasznót huzzon, ki lehet tehát a napoként növekvő drágaság okozója? A fogyasztó? Lehetetlen! Kinek érdeke a mindennapi élet fenntartásához multhatatlanul szükséges cikkeket összevásárolni és nagy haszonnal tovább adni a fogyasztónak? A nagy tőkének, mely nemcsak maga termel, de spekulál is. Itt az első állomás a kartell, a második a ring.

A tőke ráveti magát a nélkülözhetetlen használati cikkekre, hatalmába ejti a termelést és a kereskedelmet, kizár minden versenyt és saját tetszése szerint szabja meg az árakat. Ez a kartellgazdálkodás, helyesebben: garázdálkodás, mely további jelleményében a ringhez vezet.

A ring a legga-dagabb tőkepenészek és spekulánsok egyesülése. Anélkül, hogy önmaguk termelének, összeharcosolják az árakat, mesterségesen felverik árúkat és így uszorakamatokkal adják el a fogyasztónak.

A kisebb termelő eszerint csak a nagy termelő vagy a mindent összevásárló spekuláns részére dolgozik; a széles rétegek kizárólag a kartellek és ringek kezei közé kerülnek és környéküknél ki lesznek zsákmányolva, mert a mindennapi használati cikkeket az élethez feltétlenül szükségesek és azokat — kerüljenek bármibe is — minden áron meg kell szerezni. Ez az átok, mely Amerikából szakadt részre, erősen megingatja existenciáinkat, anélkül, hogy ellene védekezhetnénk, mert a magánember a nagykapitális ellen teljesen védetlen.

Csak az állam segíthetne és pedig radikális eszközökkel: éppen oly kíméletlenül mint ezek a spekulánsok sarcolják meg a közönséget, kellene az államnak a népet szípolozó garázdálkodók ellen eljárni.

A teljesen indokolatlan túlmagasn meg kellene adóztatni és e piszkos egyesülések üzelmét állami ellenőrzés alá kellene vonni. A legfontosabb szükségleti cikkeknél védelmet kellene nyújtani állami monopolizálás vagy maximális árának megállapítása által.

H I R E K.

Mérmőkök a Murán. A Muraszabolozás mintaszertien vezetett munkálatai szakkörökben általánosan ismeretesk. A szabályozást vezető főmérnök Gyillyén Sándor különösen saját rendszerű műkögyártásával vonta magára a műszaki világ figyelmét. Ma már az egész Murát a Gyillyén féle műkövekkel szorítják rendes mederbe. Ezt a műkögyártást és az ezzel végzett szabályozási és partvédelmi munkálatokat csütörtökön előkelő műszaki emberekből álló társaság szemlélte meg. A társaság tagjai voltak: Péch Béla ker. felügyelő, Kolosváry Ödön, Szitányi Boldizsár, Steingassner Imre, Szalay Dezső min. osztálytanácsosok, Sik Emil, Kelő Mór, Finta Lajos, Török Lajos, Haán Alajos és Becker Ádám főmérnökök. A társaság

szerdán este Radkersburgba ért, ott meghált és másnap reggel vonaton Kadeinig utazott. Itt dereglyére szálltak, s le ezettek a folyón, mindenütt megsejmelve a szabályozási munkálatokat. Murahelyen — ahol most Gyillyén Sándor telep van, kikötöttek. Itt számos ebéd várta a társaságot, amelynek során számos felköszöntőben ünnepltek a Mura kiváló szabályozóját, feleségét és sógor-nőjét akik a kirándulás egyik legfontosabb mozzanatát, az ebédet oly pazarul rendezték, s innen vidám hangulatban tovább hajóztak Muraszardahelyig, ahol vonatra szálltak. A kedvezőtlen idő kissé kellemetlené tette ugyan a kirándulást, de a sok szép jó ami a társaság látott, hallott azután evett és ivott valamelyest enyhítette az időjárás mostohaságát.

Gyillyén Sándor találmánya. A Mura folyó genialis szabályozó főmérnöke ismét egy találmánnyal lepte meg a folyamszabályozással foglalkozó műszaki világot. Egy elmés készülék szerkesztett, amelynek segítségével a haladó csónakból állandóan mérni lehet a víz fenekét. Ezenelőre még primitív a készülék, mert csak a rendelkezésre álló anyagból készítette a kiváló főmérnök műszerét, de ha a további kísérletek is sikerülnek akkor a találmányra szabadalmat kér s megfelelő módon s arra alkalmas anyagból megcsináltatja.

Iskolagondnoksági kinevezések. A vármegye főispánja a kerkaszabadhegyi állami iskolához Bagár Ivan postamestert gondnoksági elnökke, Szmodits Ferencet és Zorko Ferencet gondnoksági tagokká kinevezte.

Hibaigazítás. Lapunk múlt számában Sady József ur beszédebe egy számháiba csuszott, ugyanis hivatali működésének évszáma nem 28, hanem 38.

Mulatnak a tűzoltók. A muraszombati önkénytes tűzoltó csapat augusztus hó 3-án tartja meg szokásos mulatságát a gesztenyében. Aug. 3-ika egyébként is nagy napja lesz a tűzoltóknak. D. u. 2 órakor közgyűlést tartanak, 3 órakor Kerestury Kálmán tüzrendészeti felügyelő szemlélt tart a csapat felett, majd diszgyakorlat lesz támadással. Az érdekes látni valók bizonyára nagy közönséget fognak vonzani. A mulatság sikere érdekében Ruzsa Ferenc vezetésével nagy rendező bizottság buzdólikodik.

Jönnék a hárszárók . . . Az a szálló igévé lett mondas, amelyet a legértelmesebb gesztussal kísért az egyszeri kis leány, nemskorára nálunk is felhangzik. Augusztus 2. és 3-án a cs. és kir. 6-ik Karinthiában levő huszárrezd jón Muraszombatra és környékére, s mikor tánczóli paripónk bevonulnak csillogó ruhájukban a világ legelső katonái, sok ablak zörren, s az uri porták erekléről, meg a bogárrhatu házikókból egyaránt felhangzik az örömeteljes kiáltás: Jönnék a hárszárók! Ezred összpontosítás készül itt, mint 6 évvel ezelőt volt. Csak megfelelő gyakorlatot nem talált még a terepszemlére kiküldött kapitány s így könnyen megeshetik, hogy a gyakorlat színhelye néhány kilométerrel eltörlődik Bellatinc-felé. A muzgai rélet ugyanis, ahol most 6 éve a nagy gyakorlatok voltak, azóta a főberlet felszántatta.

Új vendéglő épül Muraszombaton. Lapunk ma két heti számában Benkő József hirdetését közölt, amelynek révén nyilvánvaló vált, hogy a régi rozott Marulias-tele korcsma helyén nemskorára díszes emeletes épület fog állani. A tulajdonos az építkezést már kiadta, s az épület minden darabja, minden alkatrésze Muraszombaton készül. A tervet Meszarics István készítette, a kömives, föld elhelyező, beton és tetőfedő munkát Mayer János, az asztalos munkát Csizsár Lajos és Fliszár József, a vas munkát Nemez János vállalta. Az építkezést — mely közel 50000 koronába kerül — a legközelebbi napokban megkezdik, s november 1-ére már készen fog állani az új vendéglő épület. Ezen építkezéssel kapcsolatban Muraszombati közönségének egyik indokolt óhaja mehetne teljesedésebe, ha a tulajdonos belátná, hogy ezen óhaj teljesítésével egyuttal új üzletet is csinálna. Egy olyan nagytermet kellene építeni, amelyben telen át színesek is meghuzhatnák magukat. Mert ha kellő befogadó képességű, s színház-czéljaira használható terem van, akkor megalakulhatna a színpártoló egyesület, amelynek révén a körülményekhez képest elsőrendű tirsulatot lehetne idehozni, amely mellett jól jár a közönség és a vendégös egyaránt. A közönség érdeke

nevében ajánljuk figyelmébe ezt a tervet a fiatal tulajdonosnak, akinek eddigi működése arra enged következtetni, hogy a modern haladás iránt van érzelke.

A szolgabíróóság gyászsa. Szilágyi Lajos börtönör, hosszas szenvedés után pénteken d. u. 4 órakor meghalt. Halálát hosszsan tartó betegség előzte meg. Tüdővész támadta meg az amegy is gyenge szervezettel embert, s a rettenetes kór napról-napra pusztította. A tavasz folyamán könyörület emberbarátok lehetővé tettek neki, hogy egy tüdőbeteg szanatoriumba mehessen, ám akkor a betegség már annyira elhaltalmasodott rajta, hogy az intézetbe nem vették fel. Azóta itthon kínlódott, míg végre a halál megváltotta szenvedésétől. Fialat özvegyet s két egészen kicsiny árvtát hagyott maga után. Temetése ma délután lesz.

A csecsemő fejlődésében legveszedelmesebb kor az elválasztás időszaka, mert ha a táplálkozásban ekkor hibát követnek el, behurru emeztí a gyermekeket. Az orvosvilág manapság a Phosphatine Falières gyermekétajziseri el a legkitünőbb, oly gyermektapanyagnak, amelyről egyetlen szülőknek sem szabad megfeledkezni akkor, amikor a gyermek elválasztását eszközi. Egy nagy doboz, — mely elegendő 3 hétre, — 3 korona 80 fillér. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerüzertára Budapest Budapest V., Szabadság-ter.

A koldus búne. Górcsán József zsidahelyi volt kömives-mester és fia, Górcsán Károly világtalan koldus, állottak a törvényszék vádantés előtt magánláskértessel vádolva. A két Górcsán-nak volt némi tartozása a Szentgothárdi Takarek-pénztárnál. Mivel nem tudtak fizetni, a takarek-pénztár elárverezteté viskójukat, melyet a maga bank vett meg. A bank a két Górcsán-nak felmondta a lakást, mivel azonban ök nem voltak hajlandók a lakásból ki menni, a bank a két nyomorult embert karhatalommal lakottatta ki a házból, hozzá meg szakadó esőben és szélviharban. A szerencsésen apa, világtalan fiával egy ideig hajlek nélkül kóboroltak végig a csatakos utcákon, s mivel fedelet, ahol meghuzhatták volna magukat, sehol sem találtak, vissza mentek putriájuk. A bezárt ajtót átkulcsal felnyitották és ott huzták meg magukat. A takarek-pénztár ezért magánláskértés címen jeljelentette a két Górcsán-t. A törvényszék csütörtökön tartott főtárgyalásán az enyhítő körülmény figyelembe vételével mindkettőjüket felmentette a vád és következményei alól.

Böngészés a hivatalos lapban. A jó öreg Budapesti Közlöny minapi számából kö-zöljük az itt következő kurt-fürésa hirt: »Poloska Gergely erdőszentgyörgyi születésű, kolozsvári lakos, valamint Poloska Róza és Poloska Margit nevű kiskoru gyermekei családú névenek »Palacsokos-»-ra kért átváltoztatása az 1913. évi 96.675. számú belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.«

— A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Kanca Ilona okleveles kisedővónót a kutyafalvi állami kisedővódóhoz kisedővónót nevezte ki.

2472/1913. tkvi sz.

Póthírdetmény.

A muraszombati kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Muraszombati takarek-pénztár végrehajtónak Luthar Ferenc és neje csendlak lakos végrehajtást szenvedeték eleni 5400 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 1779 1913. sz. a. kibocsátott árverési hírdetményben a csendlak 5. és 106. sz. tkjben felvett ingatlanokból Luthar Ferenc nevén vezetett jutalek-kra, az azoknak megfelelő kikialtási árban Csendlak község házához

1913. évi július hó 21-ik napjának

d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján végrehajtató érdekében is 111 kor, 16 fill. tőke követelés s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a kir. bíróóság mint köztönyi hatóság Muraszombaton, 1913. június 28.

Schweitzer s. k.
kir. albró.

Kiadmány hitelül:

Szakonyi, kir. tkvezető.

DÉLVASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-T. MURASZOMBAT.

Alaptőke
500.000 K.

Betéteket elfogad

Alaptőke
500.000 K.

betéti könyvecskére, folyó- és csekk-számlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. A tőkekamat adót az intézet viseli. Nagyobb összegű állandó betétek után

5⁰/₁₀ kamatot fizet.

Leszámítol üzleti és magán váltókat, kötelezvényeket és mindennemű követeléseket kezesség, telegkönyvi bekebelezés alapján a legjutányosabb feltételek mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra.

Községi és közkölcsönöket folyósít. Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket. Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapirokat. Óvadékul értékpapirokat kölcsönöz. **Őrzésre és kezelésre** elfogad értékeket. Elvállalja földbirtokok parcellázását. A bel- és külföld bármely piacára szóló átutalásokat eszközöl.

A takarékpénztári és banküzlet körébe tartozó minden megbízást elfogad.

Fekete Péter

Kérdés és felelet

Kócosz Peti

Liba tolvaj

Domino

Bűvészkártya

Gyermek mesék

Öltöztető babák
összeállítás

Bűvész kártyajáték

Összeállítható és
felállítható képek

Balkányi Ernő

könyvnyomda, könyvkötészet,
könyv- és papirkereskedése

Muraszombat.

Társaságok, magánosok és gyermekek részére itt felsorolt igen kedvelt szórakoztató dolgokat szives figyelmébe ajánlom.

Álmoskönyv

Szerelmi levelező

Legujabb dalos-
könyvek

Magyar felkötés-
tők könyve

Társasjátékok kézi-
könyve

Illemtudás
utmutató, hogy mikép
viselkedjünk az életben
és a társaságban

Altalános magyar
levelező

Az udvarlás kateja.

Hirdetmény.

Külics István örökösök tulajdonát képező a mártónhelyi 21. sz. tjkvben 3 b hrsz. 27. házs. korcsma és gazdasági épületek 967 □ öl beltelekkel nyilvános árverésen Mártonhelyen,

1913. július 22-én d. e. 10 órakor a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Árverési feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

KERESZTURI KÁLMÁN,
körjegyző.

2456/1913. tkv. sz.

Póthirdetmény.

A muraszombati kir. járásbíróóság mint telegkvi hatóság közhírré teszi, miszerint az alsólendvaidéki takarékpénztár r. t. végrehajtatónak Kovács Ferencz és neje Kranyecz Ilona végrehajtást szenvedők elleni 1966 kor. 07 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1262/1913. és 1866/1913. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a nagytótlaki 267, 266, 278, 204, 323, 324, 325, 496, 498, 498, 637, 82, 155, 52, 142, 196, 296, 302, 475 és 580. sz. tjkvben felvett ingatlanokból Kovács Ferenc nevében vezetett jutalékokra az azoknak megfelelő kikiáltási árban Nagytótlak közszégházához.

1913. július hó (25) huszonötödik napján d. e. 9 órájára kitiizött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján Gross Samu végrehajtható érdekében is 117 kor. tőkekövetelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a kir. járásbíróóság mint telegkvi hatóság Muraszombtatban, 1913. június 28.

Schweitzer sk. kir. albiró.

Kiadmány hitelűl:

Szakonyi kir. tkvvezető.

2455/1913. tkv. sz.

Póthirdetmény.

A muraszombati kir. járásbíróóság mint telegkvi hatóság közhírré teszi, miszerint az alsólendvaidéki takarékpénztár r. t. végrehajtatónak Kovács Ferencz és neje Kranyecz Ilona végrehajtást szenvedők elleni 1966 kor. 07 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1262/1913. és 1866/1913. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a nagytótlaki 267, 266, 278, 204, 323, 324, 325, 496, 497, 498, 639, 82, 155, 52, 142, 296, 302, 475 és 580 sz. tjkvben felvett ingatlanokból Kovács Ferenc nevében vezetett jutalékokra az azoknak megfelelő kikiáltási árban Nagytótlak közszégházához.

1913. július hó (25) huszonötödik napján d. e. 9 órájára kitiizött árverés az 1881. LX. t. cz. alapján Gross Herman urdombi lakos érdekében is 160 kor. tőke követelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a kir. bíróóság mint telegkvi hatóság Muraszombtat, 1913. évi június hó 28.

Schweitzer s k. kir. albiró.

A kiadmány hitelűl:

Szakonyi telegkönyvvezető.

Pergament papir ETERNIT PALA

befőzéshez, hozzávaló zsinór
kis- és nagygombolyokban.

Kapható: Balkányi Ernő
papirkereskedésében MURASZOMBAT.

csak akkor valódi, ha minden lap
„ETERNIT“
törv. bejegyzett szóvédjeggyel
van megjelölve.

KERÜLETI ELÁRUSÍTÓ:
Kohn Lipót Muraszombat.

Hirdetések a kiadóhivatal ozimére küldendők.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Muraszombtatban.

— T. Előfizetőink. Ha esetleg a lap nem érkezik meg, kérjük postahivataluknál szóval vagy írásban bejelenteni:

„Muraszombat és Vidéke“ ... számát
nem kaptam meg, kérem megreklamálni.

Névalatás lakás címmel.

Más reklamációt nem fogadunk el.

Tisztelettel a

Kiadóhivatal.